

Świadczenia dla rodziny z ZUS

Świadczenie wychowawcze 500+

Rodzinny kapitał opiekuńczy

Dofinansowanie pobytu w żłobku

Program Dobry Start 300+



ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH



Spis treści

Świadczenie wychowawcze 500+	3
Kto otrzyma świadczenie	3
Kiedy świadczenie nie przysługuje	3
Od kiedy przysługuje świadczenie	4
Jaka jest wysokość świadczenia	4
Gdzie i jak złożyć wniosek	5
Jakie dokumenty dołączyć do wniosku	5
Kiedy dostaniesz świadczenie	6
Podstawa prawna	7
Rodzinny kapitał opiekuńczy	7
Kto otrzyma świadczenie	7
Kiedy świadczenie nie przysługuje	8
Jak długo przysługuje świadczenie	8
Jaka jest wysokość świadczenia	9
Kiedy złożyć wniosek	9
Gdzie i jak złożyć wniosek	9
Jakie dokumenty dołączyć do wniosku	10
Podstawa prawna	11
Dofinansowanie pobytu w żłobku	11
Komu przysługuje dofinansowanie	11
Kiedy dofinansowanie nie przysługuje	12

Jaka jest wysokość dofinansowania	12
Kiedy złożyć wniosek	13
Gdzie i jak złożyć wniosek	13
Jakie dokumenty dołączyć do wniosku	14
Podstawa prawna	14
Program Dobry Start 300+	15
Kto otrzyma świadczenie	15
Kiedy złożyć wniosek	16
Gdzie i jak złożyć wniosek	16
Jakie dokumenty dołączyć do wniosku	16
Kiedy dostaniesz świadczenie	17
Podstawa prawna	17
Dodatkowe informacje o świadczeniach dla rodziny	18
Kiedy sami założymy Ci profil na PUE ZUS	18
Jak Cię poinformujemy o przyznaniu świadczenia lub dofinansowania	18
Kiedy wydamy decyzję	18
Jak możesz odwołać się od decyzji	18
Jak się z Tobą skontaktujemy	19
Gdzie otrzymasz pomoc	19
NFZ radzi	19



Świadczenie wychowawcze 500+



Od 1 lutego w danym roku możesz złożyć elektronicznie wniosek o świadczenie wychowawcze na nowy okres: od 1 czerwca do 31 maja kolejnego roku. Otrzymasz je na każde dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Świadczenie 500+ przysługuje niezależnie od Twoich dochodów.

Kto otrzyma świadczenie

Świadczenie wychowawcze przysługuje Ci na dziecko do ukończenia przez nie

18 lat, jeśli jesteś: ■ matką, ojcem albo opiekunem faktycznym dziecka i dziecko wspólnie

z Tobą mieszka oraz utrzymujesz je;

- opiekunem prawnym dziecka;
- rodzicem zastępczym dziecka; ■ osobą

prowadzącą rodzinny dom dziecka; ■

dyrektorem:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- dyrektorem regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, —
- dyrektorem interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, — dyrektorem domu pomocy społecznej.

WAŻNE!

Jesteś opiekunem faktycznym, jeśli opiekujesz się dzieckiem i wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie dziecka.

Kiedy świadczenie nie przysługuje

Nie otrzymasz świadczenia wychowawczego, jeśli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji, która zapewnia całodobowe, nieodpłatne pełne utrzymanie, czyli w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole;
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- Tobie lub członkowi Twojej rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego (nie dotyczy to świadczeń z państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu – UE/EFTA – lub z Wielkiej Brytanii dla osób objętych Umową Wystąpienia).

Od kiedy przysługuje świadczenie

Jeśli składasz wniosek na nowy okres świadczeniowy między 1 lutego a 31 maja, przyznamy Ci świadczenie od 1 czerwca do 31 maja kolejnego roku.

Jeśli złożysz wniosek po 31 maja, to przyznamy Ci prawo do świadczenia od miesiąca, w którym złożysz wniosek, ale nie wcześniej niż od dnia:

- urodzenia dziecka,
- objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka, faktycznego umieszczenia dziecka w domu pomocy społecznej albo w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Jeśli złożysz wniosek o świadczenie wychowawcze na nowo narodzone dziecko w ciągu 3 miesięcy od dnia urodzenia dziecka, otrzymasz świadczenie od dnia urodzenia dziecka.

Jeśli złożysz wniosek o świadczenie wychowawcze w ciągu 3 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka lub faktycznego umieszczenia dziecka w domu pomocy społecznej lub w pieczy zastępczej, otrzymasz prawo do świadczenia od dnia objęcia dziecka opieką, umieszczenia w pieczy lub domu pomocy społecznej.

Jeśli dziecko kończy 18 lat w trakcie okresu świadczeniowego, przyznamy świadczenie wychowawcze do dnia poprzedzającego dzień 18 urodzin dziecka.

Jaka jest wysokość świadczenia

Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko. Tylko w dwóch sytuacjach wypłacimy świadczenie w niższej wysokości: gdy dziecko urodzi się albo ukończy 18 lat w trakcie miesiąca. W takich sytuacjach kwotę świadczenia wychowawczego za niepełny miesiąc ustalimy w

następujący sposób: ■ podzielimy kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu,

- otrzymaną kwotę pomnożymy przez liczbę dni kalendarzowych,
- za które świadczenie przysługuje, kwotę świadczenia zaokrąglimy do 10 groszy w górę.

Od okresu świadczeniowego, który zaczął się 1 czerwca 2022 r., otrzymasz świadczenie wychowawcze w wysokości wynikającej z polskich przepisów także wtedy, gdy masz prawo do świadczenia rodzinnego z innego państwa

członkowskiego UE/EFTA lub z Wielkiej Brytanii (dla osób objętych Umową Wystąpienia).

Gdzie i jak złożyć wniosek Aby otrzymać świadczenie wychowawcze, musisz

złożyć do nas wniosek: ■ SW-R – jeśli jesteś matką albo ojcem dziecka,

■ SW-O – jeśli sprawujesz pieczę zastępczą nad dzieckiem, jesteś opiekunem prawnym albo opiekunem faktycznym,

SW-D – jeśli jesteś dyrektorem: placówki opiekuńczo-wychowawczej, opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, domu pomocy społecznej.

WAŻNE!

Wnioski o świadczenie wychowawcze możesz złożyć tylko elektronicznie. Wszystkie wnioski (SW-R, SW-O, SW-D) możesz złożyć [przez Platformę Usług Elektronicznych \(PUE\) ZUS](#). Będą one przechowywane w zakładce [Dokumenty i wiadomości] → [Dokumenty wysłane]. Wnioski SW-R i SW-O możesz też złożyć za pomocą aplikacji mobilnej [mZUS](#).

Jeśli jesteś matką lub ojcem dziecka i masz numer PESEL, możesz złożyć

wniosek SW-R także przez: ■ [portal Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl](#),

■ swój bank, jeśli uruchomił taką usługę ([listę banków, przez które możesz złożyć wniosek, znajdziesz na stronie zus.pl w zakładce \[Baza wiedzy\] → \[Bieżące wyjaśnienia komórek\] → \[Świadczenia\]](#)).

Jeśli składasz wniosek innym sposobem niż przez PUE ZUS, przeczytaj informacje, które zawarliśmy w podrozdziale „Kiedy sami założymy Ci profil na PUE ZUS” na s. 18.

Jeśli występujesz o świadczenie wychowawcze na kilkoro dzieci i forma opieki jest taka sama (np. jesteś matką albo ojcem dzieci), składasz jeden wniosek. Jeśli forma opieki jest inna, np. występujesz o świadczenie wychowawcze na dziecko, którego jesteś rodzicem, oraz na dziecko, którego jesteś opiekunem prawnym, musisz złożyć dwa wnioski – SW-R i SW-O.

Jakie dokumenty dołączyć do wniosku

Aby otrzymać świadczenie wychowawcze, musisz dołączyć do składanego

elektronicznie wniosku: ■ zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego
o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka –
jeśli składasz wniosek jako opiekun faktyczny dziecka;

orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka – jeśli

■ składasz wniosek jako opiekun prawny dziecka; ■ dokument, potwierdzający
legalność pobytu w Polsce cudzoziemca wraz z dostępem do rynku pracy, a więc
dokument, na podstawie którego

masz prawo do pobytu i wykonywania pracy w Polsce, np. karta pobytu z
adnotacją „dostęp do rynku pracy”, karta stałego pobytu (nie dotyczy to
obywateli UE/EFTA);

■ zaświadczenie z powiatowego centrum pomocy rodzinie albo od innego
organizatora pieczy zastępczej, które potwierdza umieszczenie dziecka w
pieczy (z datą umieszczenia) – jeśli jesteś rodzicem zastępczym, osobą
prowadzącą rodzinny dom dziecka albo dyrektorem placówki opiekuńczo-
wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego
(w zaświadczeniu powinna być data umieszczenia w pieczy zastępczej);

■ decyzję albo orzeczenie o umieszczeniu dziecka w domu pomocy społecznej (z
datą umieszczenia) – jeśli jesteś dyrektorem domu pomocy społecznej;

■ upoważnienie do złożenia wniosku o świadczenie wychowawcze w imieniu
dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, opiekuńczo-terapeutycznej,
interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego, domu pomocy społecznej – jeśli
składasz wniosek w imieniu dyrektora;

■ orzeczenie sądu o opiece naprzemiennej – jeśli opiekujesz się dzieckiem na
przemian z drugim rodzicem (z którym rozwiodłeś się, żyjesz w separacji lub
rozłączeniu) w porównywalnych i powtarzających się okresach, np. pierwszy
tydzień miesiąca opieka matki, a drugi tydzień miesiąca opieka ojca.

Kiedy dostaniesz świadczenie

Wniosek w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na okres świadczeniowy, który trwa od 1 czerwca do 31 maja następnego roku, możesz złożyć od 1 lutego. Od daty złożenia wniosku z wymaganymi dokumentami zależy termin ustalenia prawa i wypłaty świadczenia.

Jeśli złożysz prawidłowo wypełniony wniosek z wymaganymi dokumentami:

■ do 30 kwietnia – wypłacimy Ci należne świadczenie w czerwcu; ■ od 1 do 31 maja – wypłacimy Ci należne świadczenie najpóźniej

31 lipca wraz z wyrównaniem kwoty świadczenia od czerwca; ■ od 1 do 30 czerwca – wypłacimy Ci należne świadczenie najpóźniej 31 sierpnia wraz z wyrównaniem kwoty świadczenia od czerwca;

■ od 1 do 31 lipca – wypłacimy Ci należne świadczenie najpóźniej

30 września wraz z wyrównaniem kwoty świadczenia od lipca; ■ od 1 do 31 sierpnia – wypłacimy Ci należne świadczenie najpóźniej 31 października. Świadczenie otrzymasz w formie bezgotówkowej co miesiąc:

- na wskazany przez Ciebie we wniosku numer rachunku płatniczego w Polsce,
- na rachunek bankowy w państwie członkowskim UE/EFTA albo w Wielkiej Brytanii (dotyczy osób objętych Umową Wystąpienia), jeśli tam mieszkasz.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Rodzinny kapitał opiekuńczy



Rodziny Kapitał Opiekuńczy

Rodziny kapitał opiekuńczy (RKO) otrzymasz na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesięcy. Świadczenie to nie zależy od dochodu rodziny i wyniesie w sumie do 12 tys. zł na dziecko.

Kto otrzyma świadczenie

Rodzinny kapitał opiekuńczy przysługuje Ci na drugie i kolejne dziecko w rodzinie, jeśli dziecko wspólnie z Tobą mieszka oraz utrzymujesz je i:

- jesteś jego rodzicem,
- przyjąłeś je na wychowanie i wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia.

WAŻNE!

RKO przysługuje na drugie i kolejne dziecko w rodzinie, dlatego we wniosku musisz wskazać pierwsze dziecko. Jest nim najstarsze dziecko w rodzinie. Nie ma znaczenia jego wiek. Pierwszym dzieckiem w rodzinie jest:

- dziecko własne,
- dziecko małżonka,
- dziecko drugiego rodzica, z którym wychowujesz wspólne dziecko,
- dziecko przyjęte na wychowanie, jeśli wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia.

Jeśli dzieci urodziły się tego samego dnia, miesiąca i roku (np. bliźnięta), pierwszym – najstarszym dzieckiem w rodzinie – jest to, które wskażesz we wniosku. Rodzina to:

- małżonkowie,
- rodzice wychowujący wspólne dziecko,
- osoba samotnie wychowująca dziecko: panna, kawaler, wdowa, wdowiec, osoba w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osoba rozwiedziona,
- osoba, która przyjąła dziecko na wychowanie i wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia,

- dzieci osób wymienionych wyżej. Do

członków rodziny nie zalicza się dziecka:

- które jest pod opieką opiekuna prawnego,
- które jest umieszczone w pieczy zastępczej,
- które było umieszczone w pieczy zastępczej w dniu osiągnięcia przez to dziecko pełnoletności,
- w stosunku do którego osoba występująca o kapitał lub otrzymująca kapitał jest pozbawiona władzy rodzicielskiej,
- w stosunku do którego osoba występująca o kapitał lub otrzymująca kapitał była pozbawiona władzy rodzicielskiej w dniu osiągnięcia przez to dziecko pełnoletności.

Takich dzieci nie możesz wskazać we wniosku jako pierwsze (najstarsze) dziecko w rodzinie.

Kiedy świadczenie nie przysługuje Nie otrzymasz rodzinnego kapitału opiekuńczego, jeśli:

- dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej,
- zostałeś pozbawiony władzy rodzicielskiej,
- Tobie lub członkowi Twojej rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do kapitału (nie dotyczy to świadczeń z państw członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu – UE/EFTA – lub z Wielkiej Brytanii dla osób objętych Umową Wystąpienia).

Jak długo przysługuje świadczenie

Rodzinny kapitał opiekuńczy możesz otrzymać od pierwszego dnia miesiąca, w którym dziecko ukończy 12 miesięcy, do ostatniego dnia miesiąca, w którym dziecko ukończy 35 miesięcy.

Świadczenie to przysługuje Ci również od pierwszego dnia 12 miesiąca do ostatniego dnia 35 miesiąca liczonego od dnia, w którym spełniłeś łącznie dwa

warunki: ■ objąłeś dziecko opieką,

- wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia tego dziecka.

Kapitał przysługuje Ci nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia miesiąca, w którym dziecko kończy 7 lat albo 10 lat – jeśli wobec dziecka podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego.

Jaka jest wysokość świadczenia

Rodzinny kapitał opiekuńczy nie zależy od dochodu Twojej rodziny i wyniesie w sumie do 12 tys. zł na drugie i każde kolejne dziecko.

WAŻNE!

Możesz zdecydować, czy chcesz otrzymywać kapitał w wysokości 500 zł czy 1000 zł miesięcznie. Jeśli kapitał przysługuje Ci w łącznej kwocie 12 tys. zł na dziecko, będziesz go otrzymywać przez 24 miesiące po 500 zł albo przez 12 miesięcy po 1000 zł miesięcznie. W okresie wypłaty RKO możesz raz zmienić swoją decyzję w sprawie wysokości miesięcznej kwoty świadczenia.

łącną wysokość RKO (12 tys. zł) obniżymy o 500 zł za każdy miesiąc, gdy

złożysz wniosek o kapitał: ■ w miesiącu, w którym Twoje dziecko kończy 14 miesiąc życia albo później,

- w 14 miesiącu albo później, licząc od dnia, w którym spełniłeś
- łącznie dwa warunki: objąłeś dziecko opieką i wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia. Kapitał otrzymasz w formie bezgotówkowej co miesiąc: na wskazany przez Ciebie we wniosku numer rachunku płatniczego w Polsce,

- na rachunek bankowy w państwie członkowskim UE/EFTA albo w Wielkiej Brytanii (dotyczy osób objętych Umową Wystąpienia), jeśli tam mieszkasz.

Kiedy złożyć wniosek Jako rodzic

możesz złożyć wniosek:

- od pierwszego dnia miesiąca, w którym dziecko kończy 9 miesiąc, ■ do końca miesiąca, w którym dziecko kończy 13 miesiąc.

Jeśli złożysz wniosek w tym okresie, będzie Ci przysługiwał kapitał od pierwszego dnia miesiąca, w którym dziecko ukończyło 12 miesięcy.

Jeśli złożysz wniosek w 14 miesiącu życia dziecka albo później, przyznamy Ci kapitał od miesiąca złożenia wniosku (otrzymasz pomniejszony kapitał o 500 zł za każdy miniony miesiąc – patrz podrozdział: Jaka jest wysokość świadczenia).

Jeśli przyjąłeś dziecko na wychowanie, możesz złożyć wniosek:

- od pierwszego dnia 9 miesiąca liczonego od dnia, w którym spełniłeś łącznie dwa warunki: objąłeś dziecko opieką i wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia;
- do ostatniego dnia 13 miesiąca liczonego od dnia, w którym spełniłeś łącznie dwa warunki: objąłeś dziecko opieką i wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia.

Jeśli złożysz wniosek w tym okresie, otrzymasz kapitał od pierwszego dnia 12 miesiąca liczonego od dnia, w którym spełniłeś łącznie powyższe warunki.

Jeśli złożysz wniosek po wymienionych terminach, to otrzymasz kapitał od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożysz wniosek (otrzymasz pomniejszony kapitał o 500 zł za każdy miniony miesiąc – patrz podrozdział: Jaka jest wysokość świadczenia).

Gdzie i jak złożyć wniosek Aby otrzymać RKO, musisz

złożyć do nas wniosek: ■ RKO-R – jeśli jesteś rodzicem dziecka,

- RKO-O – jeśli wystąpiłeś do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie dziecka.

WAŻNE!

Wniosek o RKO możesz złożyć tylko elektronicznie. Wnioski RKO-R i RKO-O możesz złożyć przez [Platformę Usług Elektronicznych \(PUE\) ZUS](#). Będą one przechowywane w zakładce [Dokumenty i wiadomości] → [Dokumenty wysłane]. Wnioski RKO-R i RKO-O od marca 2023 r. możesz też złożyć za pomocą aplikacji mobilnej [mZUS](#).

Jeśli jesteś rodzicem dziecka i masz numer PESEL, możesz także złożyć wniosek RKO-R przez:

- [portal Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl](#),
 - swój bank, jeśli uruchomił taką usługę ([listę banków, przez które możesz złożyć wniosek, znajdziesz na stronie zus.pl w zakładce \[Baza wiedzy\] → \[Bieżące wyjaśnienia komórek\] → \[Świadczenia\]](#)).

Jeśli składasz wniosek innym sposobem niż przez PUE ZUS, przeczytaj informacje, które zawarliśmy w podrozdziale „Kiedy sami założymy Ci profil na PUE ZUS” na s. 18 .

Jakie dokumenty dołączyć do wniosku

Aby otrzymać rodzinny kapitał opiekuńczy, dołącz do składanego elektronicznie wniosku:

- zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienia dziecka, zawierającego w szczególności z datę wystąpienia do sądu – jeśli przyjąłeś dziecko na wychowanie;
- oświadczenie o dacie przyjęcia na wychowanie dziecka, w stosunku do którego wystąpiłeś do sądu z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia;
- decyzję albo zaświadczenie dyrektora szkoły o odroczeniu obowiązku szkolnego – jeśli dziecko, które przyjąłeś na wychowanie jest w wieku od 7 do 10 lat i ma odroczony obowiązek szkolny;
- dokument, potwierdzający legalność pobytu w Polsce cudzoziemca wraz z dostępem do rynku pracy, a więc dokument, na podstawie którego masz prawo do pobytu i wykonywania pracy w Polsce, np. karta pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, karta stałego pobytu (nie dotyczy to obywateli UE/EFTA);
- orzeczenie sądu o opiece naprzemiennej – jeśli opiekujesz się dzieckiem na przemian z drugim rodzicem (z którym rozwiodłeś się, żyjesz w separacji lub

rozłączeniu) w porównywalnych i powtarzających się okresach, np. pierwszy tydzień miesiąca opieka matki, a drugi tydzień miesiąca opieka ojca.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym.

Dofinansowanie pobytu w żłobku



Dofinansowanie pobytu w żłobku

Możesz złożyć wniosek o dofinansowanie opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Prawo do dofinansowania nie zależy od dochodów rodziny.

Komu przysługuje dofinansowanie

Dofinansowanie przysługuje Ci, jeśli:

- jesteś rodzicem dziecka, opiekunem prawnym lub osobą, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem, np. rodzicem zastępczym;
- dziecko uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego lub korzysta z opieki dziennego opiekuna;
- nie otrzymujesz na to dziecko rodzinnego kapitału opiekuńczego (RKO).

Możesz skorzystać z dofinansowania opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna dziecka:

- pierwszego i jedynego w rodzinie;
- pierwszego w rodzinie, jeśli na kolejne dziecko otrzymujesz rodzinny kapitał opiekuńczy;
- drugiego i kolejnego w rodzinie, które ma mniej niż 12 miesięcy albo więcej niż 35 miesięcy i na które przyznaliśmy RKO oraz pobrałeś RKO w łącznej przysługującej Ci wysokości.

Dofinansowanie przysługuje nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w którym dziecko skończy 4 lata.

Kiedy dofinansowanie nie przysługuje

Nie otrzymasz dofinansowania na dziecko, na które otrzymujesz RKO. Na dane dziecko, za ten sam okres, możesz otrzymać albo dofinansowanie, albo RKO. Dlatego musisz wybrać rodzaj wsparcia na drugie lub kolejne dziecko w rodzinie w wieku od 12 do 35 miesiąca, które uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego lub jest pod opieką dziennego opiekuna.

WAŻNE!

Możesz korzystać z dofinansowania na jedno dziecko w rodzinie i pobierać rodzinny kapitał opiekuńczy na inne dziecko.

Abyśmy mogli przyznać Ci dofinansowanie, Twoje dziecko musi uczęszczać do żłobka lub klubu dziecięcego wpisanego do rejestru żłobków i klubów dziecięcych albo być pod opieką dziennego opiekuna wpisanego do wykazu dziennych opiekunów.

[Rejestr żłobków i klubów dziecięcych znajdziesz na stronie \[empatia.mpips.gov.pl\]\(https://empatia.mpips.gov.pl\) w zakładce \[Dla świadczeniobiorców\] → \[Rodzina\] → \[Opieka nad dzieckiem do lat trzech\] → \[Rejestr żłobków i klubów dziecięcych\]](https://empatia.mpips.gov.pl) .

[Wykaz dziennych opiekunów znajdziesz na stronie \[empatia.mpips.gov.pl\]\(https://empatia.mpips.gov.pl\) w zakładce \[Dla świadczeniobiorców\] → \[Rodzina\] → \[Opieka nad dzieckiem do lat trzech\] → \[Wykaz dziennych opiekunów\]](https://empatia.mpips.gov.pl) .

Twoje dziecko musi być wpisane do tego rejestru lub wykazu przez żłobek, klub dziecięcy lub dziennego opiekuna. W tym celu musisz przekazać dane swoje i Twojego dziecka podmiotowi prowadzącemu placówkę, do której uczęszcza dziecko.

Jaka jest wysokość dofinansowania

Dofinansowanie wynosi maksymalnie 400 zł miesięcznie na dziecko, ale nie więcej niż wysokość opłaty, jaką ponosisz za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Opłata to miesięczna kwota, jaką płacisz już po uwzględnieniu zniżek, dotacji z budżetu gminy lub środków unijnych. Do kwoty tej nie wliczasz opłaty za wyżywienie.

Dofinansowanie prześlemy do 20 dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni, na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy, zatrudniającego dziennego opiekuna lub na rachunek bankowy dziennego opiekuna, który prowadzi własną działalność.

Kiedy złożyć wniosek

Możesz złożyć wniosek o dofinansowanie najwcześniej w dniu, w którym Twoje dziecko zacznie uczęszczać do żłobka, klubu dziecięcego lub dziennego opiekuna. Jeśli złożysz wniosek w ciągu 2 miesięcy od tego dnia, to przyznamy dofinansowanie od dnia, w którym dziecko rozpoczęło pobyt w żłobku, klubie

dziecięcym lub u opiekuna dziennego. Jeśli złożysz wniosek później, to przyznamy dofinansowanie od miesiąca, w którym złożyłeś wniosek.

Gdzie i jak złożyć wniosek

Aby skorzystać z dofinansowania opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie

dziecięcym lub u dziennego opiekuna, złóż do nas wniosek: ■ DZ-R – jeśli jesteś matką albo ojcem dziecka,

■ DZ-O – jeśli sprawujesz pieczę zastępczą nad dzieckiem, jesteś opiekunem prawnym, faktycznym lub inną osobą, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem,

DZ-D – jeśli jesteś dyrektorem: placówki opiekuńczo-wychowawczej,

■ opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Taki wniosek musisz również złożyć, jeśli będziesz zmieniać żłobek, klub dziecięcy, dziennego opiekuna oraz jeśli Twoje dziecko przestanie uczęszczać do placówki lub dziennego opiekuna.

WAŻNE!

Wnioski o dofinansowanie możesz złożyć tylko elektronicznie. Wszystkie wnioski (DZ-R, DZ-O, DZ-D) możesz złożyć przez [Platformę Usług Elektronicznych \(PUE\) ZUS](#). Będą one przechowywane w zakładce

[Dokumenty i wiadomości] → [Dokumenty wysłane]. Wnioski DZ-R, DZ-O i DZ-D od marca 2023 r. możesz też złożyć za pomocą aplikacji mobilnej [mZUS](#).

Jeśli jesteś matką lub ojcem dziecka i masz numer PESEL, możesz złożyć wniosek DZ-R także przez:

■ [portal Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl](mailto:portalEmp@tia.na stronie empatia.mpips.gov.pl),

■ swój bank, jeśli uruchomił taką usługę ([listę banków, przez które możesz złożyć wniosek, znajdziesz na stronie zus.pl w zakładce \[Baza wiedzy\] → \[Bieżące wyjaśnienia komórek\] → \[Świadczenia\]](#)).

Jeśli składasz wniosek innym sposobem niż przez PUE ZUS, przeczytaj informacje, które zawarliśmy w podrozdziale „Kiedy sami założymy Ci profil na PUE ZUS” na s. 18.

Jakie dokumenty dołączyć do wniosku

Jeśli nie jesteś rodzicem dziecka, to aby skorzystać z dofinansowania, musisz dołączyć do składanego elektronicznie wniosku:

- zaświadczenie sądu opiekuńczego albo ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka – jeśli składasz wniosek jako opiekun faktyczny dziecka;
orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka – jeśli
- składasz wniosek jako opiekun prawny dziecka; ■ zaświadczenie z powiatowego centrum pomocy rodzinie albo od innego organizatora pieczy zastępczej, które potwierdza umieszczenie dziecka w pieczy – jeśli jesteś rodzicem zastępczym, osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka albo dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego (w zaświadczeniu powinna być data umieszczenia w pieczy zastępczej);
upoważnienie dyrektora do złożenia w jego imieniu wniosku
- o dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna – jeśli składasz wniosek w imieniu dyrektora;
dokument, w którym sąd powierzył Ci sprawowanie opieki nad dzieckiem –
- jeśli składasz wniosek jako inna osoba, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.



Program Dobry Start 300+



Wyprawkę szkolną dziecka w wysokości 300 zł możesz otrzymać raz w roku, bez względu na dochód rodziny.

Kto otrzyma świadczenie Możesz otrzymać 300 zł na wyprawkę szkolną ucznia

- na dziecko w wieku: ■ do 20 lat,
- do 24 lat, jeśli jest dzieckiem z niepełnosprawnością.

Świadczenie nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola i do żłobek. Z wyprawki szkolnej nie mogą też korzystać studenci. Możesz

złożyć wniosek, jeśli jesteś: ■ rodzicem dziecka;

WAŻNE!

- Jeśli opiekujesz się dzieckiem równocześnie z drugim rodzicem, wniosek składa jedno z Was. Jeśli oboje złożycie wniosek, świadczenie otrzyma ta osoba, która zrobiła to pierwsza.
 - Jeśli dziecko nie mieszka z obojgiem rodziców, wniosek składa ten rodzic, który faktycznie opiekuje się dzieckiem.
 - Jeśli zgodnie z orzeczeniem sądu sprawujesz opiekę naprzemienną z drugim rodzicem, to każde z Was może złożyć wniosek i otrzymać świadczenie w wysokości 150 zł.
-
- opiekunem faktycznym dziecka, czyli osobą, która opiekuje się nim i złożyła do sądu wniosek o jego adopcję;
 - opiekunem prawnym dziecka, czyli osobą, której sąd powierzył opiekę nad dzieckiem;
 - pełnoletnią osobą uczącą się i nie jesteś na utrzymaniu rodziców, ponieważ rodzice nie żyją lub masz ustalone alimenty od nich;
 - osobą, która opuszcza rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczoterapeutyczną (tzw. osobą usamodzielnianą) i nadal się uczysz. Na dzieci w pieczy zastępczej wniosek o świadczenie może złożyć:
 - rodzina zastępcza,
 - osoba prowadząca rodzinny dom dziecka,
 - dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej,
 - dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej.

Kiedy złożyć wniosek

Wniosek możesz złożyć od 1 lipca do 30 listopada danego roku.

WAŻNE!

Po 30 listopada możesz złożyć wniosek przez PUE ZUS, tylko gdy dziecko powyżej 20 roku życia uzyska orzeczenie o niepełnosprawności po 30 listopada.

Gdzie i jak złożyć wniosek Aby otrzymać świadczenie 300+,

musisz złożyć wniosek: ■ DS-R – jeśli jesteś matką albo ojcem dziecka,

■ DS-O – jeśli sprawujesz zastępczą pieczę rodzinną nad dzieckiem (jesteś rodzicem zastępczym, osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka), jesteś opiekunem prawnym albo opiekunem faktycznym,

DS-D – jeśli jesteś dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej lub

■ opiekuńczo-terapeutycznej,

■ DS-S – jeśli jesteś osobą uczącą się lub usamodzielnianą.

WAŻNE!

Wniosek o świadczenie dobry start możesz złożyć do nas tylko elektronicznie.

Wszystkie wnioski (DS-R, DS-O, DS-D, DS-S) możesz złożyć przez [Platformę Usług Elektronicznych \(PUE\) ZUS](#). Będą one przechowywane w zakładce [Dokumenty i wiadomości] → [Dokumenty wysłane]. Wnioski DS-R, DS-O i DS-S możesz też złożyć za pomocą aplikacji mobilnej [mZUS](#).

Jeśli jesteś rodzicem, wniosek DS-R możesz także złożyć przez: ■ [portal Emp@tia na stronie empatia.mpips.gov.pl](#),

■ swój bank, jeśli uruchomił taką usługę ([listę banków, przez które możesz złożyć wniosek, znajdziesz na stronie zus.pl w zakładce \[Baza wiedzy\] → \[Bieżące wyjaśnienia komórek\] → \[Świadczenia\]](#)).

Jeśli składasz wniosek innym sposobem niż przez PUE ZUS, przeczytaj informacje, które zawarliśmy w podrozdziale „Kiedy sami założymy Ci profil na PUE ZUS” na s. 18.

Jakie dokumenty dołączyć do wniosku

Aby otrzymać świadczenie dobry start, musisz dołączyć do składanego

elektronicznie wniosku: ■ zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego

o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka – jeśli składasz wniosek jako opiekun faktyczny dziecka;

- orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka – jeśli składasz wniosek jako opiekun prawny dziecka;

- dokument, potwierdzający legalność pobytu w Polsce cudzoziemca wraz z dostępem do rynku pracy, a więc dokument, na podstawie którego jesteś uprawniony do pobytu i wykonywania pracy w Polsce, np. karta pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, karta stałego pobytu (nie dotyczy to obywateli UE/EFTA);

- zaświadczenie z powiatowego centrum pomocy rodzinie albo od innego organizatora pieczy zastępczej, które potwierdza umieszczenie dziecka w pieczy – jeśli jesteś rodzicem zastępczym, osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka albo dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej albo opiekuńczo-terapeutycznej (w zaświadczeniu powinna być data umieszczenia w pieczy zastępczej); upoważnienie do złożenia wniosku o świadczenie dobrego start w imieniu dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, opiekuńczo-terapeutycznej – jeśli składasz wniosek w imieniu dyrektora;

- zaświadczenie z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie o objęciu programem usamodzielniania – jeśli składasz wniosek jako osoba usamodzielniana;

- orzeczenie sądu o opiece naprzemiennej – jeśli opiekujesz się dzieckiem na przemian z drugim rodzicem (z którym rozwiodłeś się, żyjesz w separacji lub rozłączeniu) w porównywalnych i powtarzających się okresach, np. przez pierwszy tydzień miesiąca dzieckiem opiekuje się matka, przez drugi – ojciec;

- akt zgonu rodzica – jeśli składasz wniosek jako osoba ucząca się w związku ze śmiercią obojga rodziców albo jednego rodzica, jeśli od drugiego masz prawo do alimentów;

- wyrok sądowy lub ugoda sądowa, z których wynika, że masz prawo do alimentów od rodziców albo jednego rodzica, w przypadku gdy drugi rodzic nie żyje – jeśli składasz wniosek jako osoba ucząca się.

Kiedy dostaniesz świadczenie

Jeśli złożysz wniosek do końca sierpnia, pieniądze otrzymasz najpóźniej 30 września. Jeśli wniosek złożysz później, świadczenie wypłacimy w ciągu 2 miesięcy od dnia, w którym złożysz wniosek z wymaganymi dokumentami.

Świadczenie otrzymasz na rachunek bankowy, który podasz we wniosku.

Świadczenie z programu Dobry Start jest zwolnione z opodatkowania.

Nie podlega też egzekucji, więc komornik nie może go zająć.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Dodatkowe informacje o świadczeniach dla rodziny

Poniższe informacje są wspólne dla: dofinansowania pobytu w żłobku, świadczenia wychowawczego 500+, rodzinnego kapitału opiekuńczego, programu Dobry Start 300+.

Kiedy sami założymy Ci profil na PUE ZUS

Jeżeli złożysz wniosek przez bank albo portal Emp@tia, a nie masz profilu na PUE ZUS, założymy Ci taki profil na podstawie danych z wniosku. Na adres e-mail, który podasz we wniosku, otrzymasz potwierdzenie założenia profilu, a na numer telefonu – jednorazowe hasło, które musisz zmienić przy pierwszym logowaniu do PUE ZUS. Hasło otrzymasz w SMS-ie z adresu „ZUS”.

Założymy Ci profil na PUE ZUS, abyś miał dostęp do informacji o swoim wniosku i dofinansowaniu oraz abyśmy mogli się z Tobą kontaktować.

WAŻNE!

Informacja o tym, że złożyłeś wniosek o świadczenie, pojawi się na Twoim profilu na PUE ZUS po przetworzeniu wniosku – może to trwać do 48 godzin.

Jak Cię poinformujemy o przyznaniu świadczenia lub dofinansowania

Jeśli przyznamy Ci świadczenie, nie będziemy wydawać decyzji. Informację o tym, że przyznaliśmy świadczenie, otrzymasz na swój profil na PUE ZUS, a także mailem na adres, który podasz we wniosku. Otrzymasz oddzielną informację o przyznaniu świadczenia na każde dziecko.

Kiedy wydamy decyzję Wydamy decyzję w następujących sprawach:

- odmowy przyznania świadczenia,
- uchylenia prawa do świadczenia, ■

zmiany prawa do świadczenia, ■
nienależnie pobranego świadczenia.

WAŻNE!

Doręczymy Ci decyzję wyłącznie w formie elektronicznej na PUE ZUS.

Informację o umieszczeniu decyzji na Twoim profilu na PUE ZUS otrzymasz na adres mailowy, a także na numer telefonu, który podasz we wniosku.

Jak możesz odwołać się od decyzji

Od decyzji możesz odwołać się do prezesa ZUS w ciągu 14 dni od jej doręczenia.

Od decyzji prezesa ZUS przysługuje Ci skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w ciągu 30 dni od doręczenia decyzji.

Jak się z Tobą skontaktujemy

Jeżeli we wniosku nie podasz wymaganych danych lub nie złożysz niezbędnych dokumentów, wyznaczmy Ci termin na uzupełnienie wniosku. Wniosek możesz uzupełnić na swoim profilu na PUE ZUS.

Wiadomość o tym, że musisz uzupełnić wniosek, wyślemy na Twój adres mailowy oraz na numer telefonu, który podasz we wniosku.

Gdzie otrzymasz pomoc

Otrzymasz pomoc:

- w Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS pod numerem telefonu 22 560 16 00 lub przez e-mail cot@zus.pl (czynne od poniedziałku do piątku w godz. 7.00–18.00),

- [we wszystkich placówkach ZUS](#), ■
podczas [e-wizyty w ZUS](#) .

Adresy placówek i szczegóły dotyczące e-wizyty znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [O ZUS] → [Kontakt].

NFZ radzi

Pamiętaj, aby zgłosić dziecko, które nie ukończyło 18 lat, do ubezpieczenia zdrowotnego u swojego pracodawcy. To nic nie kosztuje, a dzięki temu zyskujesz m.in. dostęp do danych dziecka na **Internetowym**

Koncie Pacjenta, a tam: podgląd historii leczenia i e-recept,

- dostęp do e-skierowań i wyników testów na
- koronawirusa, możliwość złożenia wniosku o wydanie karty

EKUZ, ■ możliwość pobrania Unijnego Certyfikatu COVID.

Więcej informacji znajdziesz na stronie www.pacjent.gov.pl w zakładce [Internetowe Konto Pacjenta].

WAŻNE

Każda zmiana pracodawcy lub zmiana tytułu ubezpieczenia u aktualnego pracodawcy powoduje wyrejestrowanie członków rodziny z ubezpieczenia zdrowotnego.

